

αὐτῶν ἐπιβρόη σου. θέλει εἶσθαι πολὺ ἰσχυροτέρα παρ' ἐν λάβῃς τὴν θέσιν καὶ τὸν τόνον τοῦ ὀνειδισμοῦ καὶ τῶν σκωμμάτων. Εἰς τοιοῦτον σύστημα παιδικῆς ἀγωγῆς μᾶς προτρέπει καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγων, "Οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν." Μὴ παιδεύετε μῆτε λαλεῖτε πρὸς αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἐπιβρόην τῆς ἀνυπομονησίας, ἢ τῆς ἀγανακτήσεως, ἢ τῆς ἐκδικήσεως, ὥστε νὰ κινῶνται τὰ πάθη των, νὰ ἐξάπτηται ἡ ὀργή των· ἀλλὰ δεικνύετε ὅτι σὰς βιάζει ἡ κατὰ συνείδησιν αἰσθησις τοῦ καθήκοντος, ἐνῷ ἐκ καρδίας ἐλεεῖτε αὐτοὺς διὰ τὰς λύπας των, καὶ πράττετε πᾶν τὸ κατὰ δύναμιν νὰ ἀνακουφίσῃτε καὶ παραμυθήσῃτε αὐτούς.

Ἐπὶ τέλους, ὁ γονεὺς, ὅστις συγκοινωνεῖ καὶ συμπαθεῖ μετὰ τοῦ τέκνου του, ὅχι μόνον ἀποκτᾷ μεγάλην ἠθικὴν ἐπ' αὐτοῦ δύναμιν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος γίνεται εὐδαιμονέστερος. Οἱ χρόνοι τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἶναι οἱ χρόνοι τῆς εὐδαιμονίας· συμπαθούντες δὲ μετὰ τῶν τέκνων, μετέχομεν τῆς χαρᾶς των, ἐπαναφέρομεν, τρόπον τινά, τὰς ἐπὶ τῶν πνευμάτων μας γλυκείας ἐπιβροάς τοῦ ἀρχομένου βίου, καὶ γινόμεθα κοινωνοὶ τῆς θυμηδίας, τῆς εὐφροσύνης φαντασιοκοπίας, τῆς ἐλαφρᾶς καρδίας τῶν περιχαρῶν συντρόφων μας. Αἱ φροντίδες καὶ μέριμναι τῆς ζωῆς, αἵτινες ἄλλως ἤθελον εἶσθαι ἀδιάλειπτον ἡμῶν βάρος, σμικρύνουσι τὴν ἐφ' ἡμῶν καταπίεσιν. Ἡ πρὸς τὸ παρελθὸν ἀνήσυχος δυσἀρεσκεία καὶ ἡ μέλλοντός τινος ἐναγώνιος ζήτησις, ἥτις ὠθεῖ ἡμᾶς εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς πόνους καὶ μόχθους τῆς ζωῆς, υποχωρεῖ εἰς ἥσυχον ἀπόλαυσιν τοῦ παρόντος. Τὰ βαθέα καὶ σκοτεινὰ χρώματα, μὲ τὰ ὅποια ὁ κόσμος φαίνεται ἐνδεδυμένος εἰς τὸν λαβόντα τεσσαρακονταετὴ πῆραν τῆς κενότητος καὶ ματαιότητος αὐτοῦ, ἀντικαθίστανται ὑπ' ἄλλων ἀσυγκρίτως ἱλαρωτέρων, ὁπόταν, ἐνούμενοι μετὰ τῶν τέκνων ἡμῶν, θεωρῶμεν ἐκ τῆς θέσεώς των, καὶ βλέπωμεν, τρόπον τινά, μὲ τοὺς ὀφθαλμούς των. Τοιοῦτοτρόπως τὸ θέαμα, τὸ ὁποῖον εἰς σὲ μόνον ἤθελον εἶσθαι ὀχλήρῳ, γίνεται πηγὴ μεγάλης ἡδονῆς, ὅταν ὑπάγῃς εἰς αὐτὸ μετὰ τέκνου. Ὁ νεανικὸς σου σύντροφος εἶναι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ψυχὴ τῆς ὁδοιπορίας σου· ἡ παρουσία του εἶναι τὸ μέγα στοιχεῖον τῆς ἡδονῆς εἰς τὸν περίπατον ἢ τὴν ἱππασίαν σου. Ὅχι τόσον ὅτι λέγει ἢ κάμνει τι πρόξενον ἀπολαύσεως εἰς σέ· ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ ὦν καὶ παρατηρῶν τοὺς λογισμούς καὶ τὰ αἰσθηματά του, οικειοποιεῖσαι αὐτὰ, τρόπον τινά, ἐν ὅσῳ συνδιατρίβετε, — βλέπεις τὸν κόσμον μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του, μετέχεις τοῦ θαυμασμοῦ του, — λαμβάνεις τὸ μυθιστορικὸν πνεῦμά του, καὶ ἡ καρδία σου γίνεται πάλιν νέα. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο εἶναι βέβαιον καὶ παγκόσμιον. Ἀκόμη καὶ ὅταν δεικνύωμεν εἰς βρέφος τὴν σελήνην, μετέχομεν τοῦ θαυμασμοῦ του εἰς τὴν λαμπρότητα καὶ καλλονὴν αὐτῆς· καὶ ὁ πάππος, παῖγνιόν τι κατὰ σκευάζων διὰ τὸν ἔργον αὐτοῦ, ἀναζωπυρεῖ εὐχαρίστησιν, ἥτις ἔμεινε κεκοιμημένη ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ἴσως

ὁλόκληρον πεντηκονταετηρίδα· καὶ ἥτις οὐδέποτε ἤθελε διεγερθῇ πάλιν εἰμὴ ἐκ συμπαθείας μὲ τὴν τοῦ παιδὸς ἀγαλλίασιν. Ὅθεν ὁ τὰς φροντίδας, τὰς μερίμνας καὶ τὰς ἀνησυχίας ἀγαπῶν ἄς καταγίνεται πάντοτε εἰς τὰς ὑποθέσεις· ὁ δὲ τὴν εὐδαιμονίαν ζητῶν ἄς διδῇ μέρως ἐκάστης ἡμέρας εἰς τὰ τέκνα του.

Ἐσχάτην παρατήρησιν ὀφείλω νὰ κάμω ὅτι ἡ περὶ τῆς ἐλάλησα εὐμενῆς καὶ πραεῖα καὶ συμπαθητικῆς τῶν τέκνων μεταχείρισις δὲν ἐννοῶ ποσῶς νὰ ἦναι τοιαύτη, ὅποια νὰ ἐλαττώσῃ τὴν δραστηριότητα, καθ' ἣν ὁ γονεὺς ὀφείλει νὰ διοικῇ τὰ τέκνα του. Οἱ λόγοι μου δὲν εἶχον τοιοῦτό τι νόημα. Οἱ νέοι χρειάζονται σταθεράν καὶ δραστηρίαν κυβέρνησιν· εἰ δὲ μὴ, ποτὲ δὲν εἶναι ἀσφαλεῖς. Ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς μητρὸς, ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦναι οἱ λόγοι τῆς. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐλευθερίας καὶ οἰκιακῆς συγκοινωνίας μετὰ τοῦ τέκνου σου, πρέπει νὰ ἐνθυμῆσαι ὅτι εἶσαι γεννῆτωρ του, — ἔχουσα ἀπόλυτον ἐπ' αὐτοῦ δύναμιν, τὴν ὅποιαν εἶσαι ὑπόχρεως νὰ διατηρῇς καὶ νὰ ἐξασκήῃς, πράως μὲν ἀλλὰ σταθερῶς. Σὲ παρεκίνησα δὲ νὰ φέρῃσαι ὡς σύμβουλος καὶ φίλη — τοῦτο πράττουσα, μὴ λησμονεῖς ὅτι εἶσαι μήτηρ του, καὶ ὅτι ἐνῷ καταγίνεσαι νὰ ὀδηγῇς αὐτὸν ὅσον δυνατόν διὰ τῆς ἐπιβροῆς τῆς φιλοστοργίας, χρεωστεῖς ὅμως νὰ διατηρῇς ἀνέπαφον τὴν ἐξουσίαν σου, καὶ νὰ κρατῇς αὐτὸν πάντοτε ὑπὸ δραστηρίαν καὶ ἐντελῇ διοίκησιν. Ἀλλ' εἰμαι βέβαιος ὅτι τοῦτο δύναται νὰ κατορθωθῇ πολὺ εὐκολώτερον καὶ δραστηριώτερον καθ' ὃν τρόπον ἐγὼ παρέστησα παρὰ καθ' οἷονδήποτε ἄλλον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΙΩΣ ΛΗΨΕΙΣΘΑΙ.

ΤΟ νὰ λυπῇται εἰς ὅταν χάσῃ συγγενὴ ἢ φίλον εἶναι φυσικόν. "Ὅθεν ὁ λέγων ὅτι τὰ δάκρυα διὰ τοὺς τεθηνηκότας εἶναι ἄκαιρα, καθὼ εἰς οὐδὲν χρησιμεύοντα, λαλεῖ χωρὶς νὰ στοχάζηται τὰ τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ εὐσεβὲς δάκρυον εἶναι σημεῖον γιανθρωπίας καὶ γενναιότητος· ἀλλ' ὅμως, μερίστη προσοχὴ ἀπαιτεῖται μὴ καταντῶμεν εἰς ὑπερβολὰς ὡς πρὸς τοῦτο." Τὸ μὲν λυπεῖσθαι εἶναι ἴσως ἀξιεπαῖνον· τὸ δὲ ἀναβοᾶν καὶ γογγύζειν πιδαριῶδες, καὶ τὸ μὴ δέχεσθαι παρηγορίαν ἀσυγχώρητον. Εἶναι ἀσέβειμ πρὸς τὸν Θεόν, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ὁποίου δὲν γίνεται τίποτε εἰς τὸν κόσμον· δεικνύει μεγάλην περιφρόνησιν πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὡς νὰ μὴ ἔμενε εἰς ἄξιον ὑπολήψεως ἢ ἀγάπης· καὶ εἶναι ἐπιβλαβέστατον εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς, ἐπεὶ ὑποσκιάζει τὴν ὑγίαν, ἐξασθενίζει τὸ πνεῦμα, μᾶς καθιστᾷ ἀνεπιτηδεύους εἰς τὸ ἔργον ἡμῶν, καὶ καίποτε φέρει καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.

ΚΥΤΤΑΖΕ ΤΑΣ ΙΔΙΑΣ ΣΟΥ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ.

«ΚΥΤΤΑΖΕ τὰς ιδίας σου ὑποθέσεις», εἶναι φράσις συνηθεσιάζη· πολλὰκις δὲ ἀρμύζει εἰς τὸν λαλοῦντα ὅχι ὀλιγώτερον παρὰ εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀποτείνεται.

Λέγεται δὲ ποτὲ μὲν ἐγκαίρως καὶ κατὰλλῃως, ποτὲ δὲ παρὰ καιρὸν καὶ ἀναρμόστως· διότι οἱ τὰς ιδίας αὐτῶν ἀ-

μελοῦντες ὑποθέσεις δὲν ἐμποροῦν ἄλλους νὰ διορθώσωσι διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἰδικῶν των. Πλὴν ἅπαντες ἐν γένει, χωρὶς νὰ σκεπτόμεθα ἐὰν πταίωμεν κατὰ τοῦτο ἢ ὄχι, σπεύδοντες νὰ ἐφωτῶμεν πρὸς τοὺς μεταξὺ ἡμῶν ἐπεμβαίνοντας, «Κύτταζε τὰς ἰδίας σου ὑποθέσεις» διότι ἀληθεύει ὅτι βλέπομεν μικρὰν ὅπην ἐν τῇ ἱματίῳ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν πολὺ καθαρώτερον παρὰ μεγάλην ἐν τῇ ἡμετέρῳ.

Τῷ ὅντι οἱ πλείστοι ἐξ ἡμῶν κλίνοντες παραπολὺ καὶ εἰς τὸ ἀμελεῖν τὰ ἰδία ἡμῶν, καὶ εἰς τὸ ἐπεμβαίνειν εἰς τὰ τῶν ἄλλων.

Ὅποταν κοινολογῶμεν δυσφημίαν τινὰ, ἢ περὶ ἧς ἀλήθεια εἶναι ἀμφίβολος, ἀλλ' ἥτις κηρυττομένη πρέπει νὰ βλάβῃ τινὰ· ἐξερχόμεθα τῆς σφαίρας ἡμῶν ἐπὶ κακῷ. Κάλλιον ἦθελεν εἶσθαι νὰ κρύψῃ τις σφάλμα παρὰ νὰ δημοσιεύσῃ αὐτό. Κάλλιον ἦθελεν εἶσθαι νὰ διορθώσωμεν τὰς ἡμετέρας ἑλλείψεις παρὰ νὰ διδίδωμεν τὰς τοῦ πλησίον ἡμῶν ὅθεν ὁσάκις δυσφημίαν τινα κοινοποιῶμεν, δὲν κυττάζομεν τὰς ἡμετέρας ὑποθέσεις.

Ὅποταν ἐνασχολώμεθα εἰς ἕρῃδας, ἐπιχειροῦμεν νὰ ἐξισάσωμεν διαφορὰς ἀντόκλητοι, ἢ φθείρωμεν τὸν καιρὸν μας εἰς μάταια καὶ χιμαιρικὰ σχέδια· εἰς ἐκάστην τούτων καὶ εἰς ὅλας ταύτας τὰς περιπτώσεις δὲν κυττάζομεν τὰς ἰδίας ἡμῶν ὑποθέσεις.

Εἰς ἕκαστος ἔχει ἔργον τι ἰδιαίτερον, εἰς ὃ χρεωστέϊ νὰ κατ'αἰνῆται· καὶ εἴτε οἰκογένεια, εἴτε πόλις, εἴτε ἐπαρχία, εἴτε βασιλεῖον, βεβαίως διοικεῖται καλῆτερον, ὅποταν ἕκαστος αὐτῆς μέλος κυττάξῃ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ὑποθέσεις.

Πότε δὲν εὐχαριστοῦμεθα μὲ ἡμᾶς αὐτούς; πότε γίνονται ἄνω κάτω αἱ ὑποθέσεις μας; πότε μένομεν ὀπίσω εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις μας; Ὅταν ἡμεῖς ἀργοί, ἀπρονόητοι, ἢ ἀφρονες, ὅταν, ἐν συντομίᾳ, δὲν θεωρῶμεν τὰς ἰδίας ἡμῶν ὑποθέσεις.

Ρίπον τὰ βλέμματα ὁλόγηρά σου εἰς τὸν κόσμον· ἀναμφιβόλως ἀσθένεια, δεινότης περιστάσεων, καὶ ἀνυχία συνέβη πολλάκις νὰ καταφέρωσιν εἰς πενίαν τοὺς πλουσιωτάτους, τοὺς ἐμφορεσιτάτους, καὶ τοὺς βιομηχανικωτάτους τῆς κοινότητος· ἀλλ' ἐὰν ἅπαντες οἱ ἐν ἀνέσει ζῶντες ἐτίθεντο ἐξ ἑνὸς μέρους, καὶ οἱ εἰς ῥάκην, ἐνδειαν, καὶ ταλαιπωρίαν καταντήσαντες ἐξ ἄλλου, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς στενοχωρίας τῶν δευτέρων ἦθελεν εὐρεθῇ προσελθὼν ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐκύνταζον τὰς ἰδίας αὐτῶν ὑποθέσεις.

Βεβαίως δὲν ἀριστον εἶναι νὰ κυττάξῃς τὰς ἰδίας σου ὑποθέσεις· τοῦτο ἐὰν πράξῃς, θέλεις εἶσθαι ἐνυποληπτότερος, ὠφελιμώτερος, φιλανθρωπότερος, καὶ δεκάκις εὐδαιμονέστερος. Προᾶξον τοῦτο, καὶ τὰ πάντα θέλουν εὐδοῦσθαι, ἀμέλειαν τοῦτο καὶ τὰ πάντα θέλουν δυστροπεῖν. Ἄν ἔχῃς ἀγάπην τινὰ πρὸς τὸν πλησίον σου, ἢ σέβας τι πρὸς σεαυτὸν, κυττάζε τὰς ἰδίας σου ὑποθέσεις.

Τοὺς μεθύουσας, καὶ τοὺς πίνοντας, καὶ τοὺς ἀσώτους ἐξ ἁπάντος θέλουσι προσφθάσειν ἡμίραν τινὰ τὰ φοβερά ἀποτελέσματα τῆς ἀφροσύνης, τῆς ἀκρατείας καὶ τῆς κακίας των· ἀλλὰ νὰ θανατώσωμεν εἰς τοῦτο; Ὁχι, εἶναι ἀναπόφευκτον· εἶναι ἡ φυσικὴ συνέπεια τοῦ μὴ κυττάζειν τὰς ἰδίας ἡμῶν ὑποθέσεις.

Πῶς εἶναι τρόπος, ἐὰν ἡμεῖς δὲν κυττάζωμεν τὰς ἰδίας ἡμῶν ὑποθέσεις, νὰ κυττάξῃ αὐτὰς ἄλλος τις διὰ ἡμᾶς; Καὶ ἐὰν εἴτε ἡμεῖς εἴτε ἄλλοι ἀδιαφορῶμεν περὶ τῶν ἰδίων ἡμῶν πραγμάτων, ἀταξία καὶ ὀλεθρος ἀναποφέντως θέλουσι μᾶς ἀκολουθήσει. Δεῖξόν μοι τὸν ἄνθρωπον, ὅστις δὲν κυττάζει τὰς ἰδίας αὐτοῦ ὑποθέσεις, καὶ ἐγὼ θέλω σὲ δεῖξαι ἕνα ὅστις μετ' οὐ πολὺ θέλει περιπέσειν εἰς δυστυχίαν.

Ἄλλ' ἐρωτᾷς ἐὰν ἦναι κακὸν ν' ἀγαθοποιῶμεν ἄλλον; νὰ βαστάζωμεν τὸ βάρος τοῦ ἀσθενούς; ν' ἀγρυπνώμεν παρὰ τὴν κλινὴν τοῦ ἀρρώστου γείτοτός μας; νὰ ἀνακουφίζωμεν τὸν ἐνδεῆ; νὰ διδάσκωμεν τὸν ἀμαθῆ; νὰ νοσητεύωμεν τὸν ἀπερίσκεπτον; καὶ νὰ ἀναγινώσκωμεν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς τυφλοὺς καὶ ἀπαιδεύτους; Ἀποκρίνομαι ὅτι εἶναι μέρος τοῦ ἔργου σου νὰ πράττῃς ταῦτα κατὰ δύναμιν διότι ὀφείλει εἰς ἕκαστος νὰ πράττῃ τὸ κατὰ δύναμιν πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν τῶν ἀνθρώπων· ταῦτα λοιπὸν πράττει, κυττάξεις, κυρίως εἰπεῖν, τὰς ἰδίας σου ὑποθέσεις.

Μὴ λείψῃς λοιπὸν ν' ἀκολουθῇς τὸ λαμπρὸν ἐκείνον παραδείγμα, «ὅστις ἐπὶ γῆς ὡν περιήρχετο ἀγαθοποιῶν,» ἐνθυμούμενος ὅτι τὸ ἐπὶ γῆς ἔργον σου εἶναι νὰ προετοιμασθῇς διὰ τοὺς οὐρανοὺς. Μεταχειρίζου πάσας τὰς δυνάμεις σου ὠφελέμως· προσεύχου ἐν ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος ἐνθέρμως· ἀναγίνωσκε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ συνεχῶς, καὶ σταθερῶς ἐμπιστεύου εἰς τὰς ἐπαγγελίας του. Ταῦτα πράττε, καὶ θέλεις ἐξ ἁπάντος εὐρεῖν ἐπωφελέστατον ἐν τῇ ζωῇ καὶ ἐν τῷ θανάτῳ, ἐν τῷ χρόνῳ καὶ ἐν τῇ αἰωνιότητι, τὸ κυττάζειν τὰς ἰδίας σου ὑποθέσεις.

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ ΤΙΝΟΣ ΔΟΥΛΟΥ.

ΔΟΥΛΟΣ τις ἐν μιᾷ τῶν Δυτικο-Ινδικῶν Νήσων, ἐξ Ἀφρικῆς καταγόμενος, ἀφοῦ κατηγήθη τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, καὶ ἐποτίσθη τὸ πνεῦμά της, ἔγεινε πολλοῦ λόγου ἄξιος εἰς τὸν δεσπότην αὐτοῦ, ἕνεκα τῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς ἐν γένει χρηστῆς διαγωγῆς του. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, προεδίβασεν αὐτὸν ὁ ἰδιοκτήτης εἰς τινα θέσιν ὀπωσθῶν σημαντικὴν, διορίσας αὐτὸν νὰ ἐπιστατῇ εἰς τὰς ἀγροτικὰς ὑπηρεσίας. Ἐτυχε δὲ ποτε, ἐπιθυμῶν ὁ κύριος ν' ἀγοράσῃ εἴκοσι δούλους αἰτινες ἐχρειάζοντο εἰς τὸ κατὰστημα, νὰ μεταχειρισθῇ τὸν δούλον τοῦτον εἰς τὴν ἐκλογὴν, ἀφοῦ πρῶτα παρήγγειλεν εἰς αὐτὸν νὰ ἐκλέξῃ ἄνδρας δυνατοὺς, καὶ τοὺς φαινομένους ὅτι ἤθελον ἀποκατασταθῇ καλοὶ ἐργάται. Ὑπῆγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν δούλων, καὶ ἤρχισε τὴν ἐξέτασιν. Ἀφοῦ δ' ὀλίγον ἐθεώρησε τὴν πληθὺν τῶν πωλουμένων, προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς γηραλέον τινὰ κακῶς ἔχοντα, καὶ εἶπεν εἰς τὸν δεσπότην του ὅτι καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ ἐμβῇ μεταξὺ τῶν εἰκοσι. Ὁ κύριος ἐφάνη τὰ μέγιστα ἐκπεπληγμένος εἰς τὴν ἐκλογὴν του, καὶ τὸν ἐπέπληξεν. Ὁ ἄθλιος ἐδεήθη νὰ τὸν γείνη ἡ χάρις αὐτῇ· παρετήρησε δὲ καὶ ὁ σωματέμπορος ὅτι,